

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет здоров'я, психології, фізичної культури та спорту

Кафедра психології та педагогіки

ЗТВЕРДЖУЮ
 Декан факультету здоров'я, психології,
 фізичної культури та спорту
 С. О. Павлюк

20 22

СИЛАБУС

Навчальна дисципліна Соціально-психологічний супровід осіб у складних життєвих обставинах

Освітньо-професійна програма Психологія

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач(і)	Комар Таїсія Василівна
Профайл викладача	Комар Таїсія Василівна – Кафедра психології та педагогіки (khmnu.edu.ua)
E-mail викладача(ів)	komart@khmnu.edu.ua
Контактний телефон	+380673802800
Сторінка дисципліни в ІСУ	СПСОСЖ (khnu.km.ua)
Консультації	Очні: згідно розкладу он-лайн: за необхідністю та попередньою домовленістю

Характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Форма семестрового контролю			
				Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття				Індивідуальна робота студента	Самостійна робота, в т.ч. ІРС	Курсовий проект	Курсова робота	Залік	Іспит
						Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						
О	Д	1	2	5	150	64	32		32		86				+
О	З	1	2	5	150	16	8		8		134				+

Анотація навчальної дисципліни

Курс «Соціально-психологічний супровід осіб у складних життєвих обставинах» є складовою циклу дисциплін професійної підготовки здобувачів денної та заочної форм навчання другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія за освітньо-професійною програмою Психологія. При викладанні дисципліни використовуються традиційні та сучасні технології, зокрема: лекції (з використанням методів проблемного навчання і візуалізації); практичні заняття (з використанням семінарів; педагогічних ситуацій: ситуації з готовими варіантами розв'язання, ситуації з навмисними комунікативними помилками; ділових (рольових) ігор); самостійна робота (презентації, алгоритм соціально-психологічного супроводу осіб у складних життєвих обставинах).

Пререквізити: Психологічна допомога в соціальній сфері, Психологія толерантності.

Кореквізити: Кризове сімейне консультування, Інноваційні психологічні технології, Переддипломна практика, Атестаційний екзамен, Кваліфікаційна робота.

Мета і завдання дисципліни

Мета дисципліни. Ознайомлення із змістом та особливостями соціально-психологічного супроводу, з технологією роботи з різними категоріями осіб, що потрапили у складні життєві обставини, з досвідом соціальної підтримки та патронажу різних категорій громадян.

Завдання дисципліни. Формування загальних та спеціальних компетентностей щодо вміння вчитися та оволодівати сучасними знаннями; застосування знань у практичних ситуаціях; уміння бути критичним і самокритичним; вміння застосовувати механізми соціально-психологічного супроводу для різних категорій клієнтів.

Очікувані результати навчання

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, має бути здатним: розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість; оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації; здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності; визначати напрями соціально-психологічного супроводу осіб в складних життєвих обставинах, розробляти та впроваджувати програми реабілітації та реадптації учасників бойових дій та їх сімей; вміти застосовувати інноваційні психологічні технології при роботі з вразливими категоріями населення

Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

№ тижня	Тема лекції*	Тема практичного заняття*	Самостійна робота студентів		
			Зміст	Год.	Література
1	2	3	4	5	6
1	Поняття «складні життєві обставини»	Поняття складних життєвих обставин	Підготовка до практичного заняття за темою. Опрацювання літератури, конспекту лекцій. Доповідь: «Поняття складної життєвої ситуації».	5	[1 (с. 3-34); 4 (с. 5-26); 5 (с. 21-31)]
2	Поняття соціально-психологічного супроводу: обґрунтування та теоретичне визначення	Поняття соціально-психологічного супроводу: обґрунтування та теоретичне визначення	Підготовка до практичного заняття за темою. Опрацювання літератури, конспекту лекцій. Підготовка до тестового контролю матеріалу. Опрацювання та ознайомлення із класифікацією складних життєвих обставин	5	[1 (с. 21-38); 2 (с. 12-22); 3 (с. 96-110)]
3	Основні форми та методи соціально-психологічного супроводу	Основні форми та методи соціально-психологічного супроводу	Підготовка до практичного заняття за темою. Опрацювання літератури, конспекту лекцій. Самостійне ознайомлення із стратегіями поведінки у складних життєвих обставинах	5	[1 (с. 5-45); 2 (с. 13-41); 3 (с. 11-13); 4 (с. 122-127)]
4	Принципи, завдання та мета соціально-психологічного супроводу осіб у складних життєвих обставинах	Принципи, завдання та мета соціально-психологічного супроводу осіб у складних життєвих обставинах	Підготовка до практичного заняття за темою. Опрацювання літератури, конспекту лекцій. Підготовка до тестового контролю матеріалу. Самостійне опрацювання та обговорення питань організації психологічної допомоги дітям в складних життєвих ситуаціях	5	[1 (с. 5-5); 2 (с. 21-35); 5 (с. 122-149)]
5	Технологія соціального супроводу сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах	Технологія соціального супроводу сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах	Підготовка до практичного заняття за темою. Опрацювання літератури, конспекту лекцій. Самостійне опрацювання та обговорення діагностичних методів надання допомоги дітям та підліткам у складних життєвих обставинах	5	[1 (с. 54-56); 2 (с. 67-123); 6 (с. 47-48)]
6	Внутрішньо переселені особи: особливості психологічного супроводу	Внутрішньо переселені особи: особливості психологічного супроводу	Підготовка до практичного заняття за темою. Опрацювання літератури, конспекту лекцій. Самостійне опрацювання та обговорення питання «Криза як наслідок складних життєвих обставин»	5	[1 (с. 24-29); 2 (с. 59-73); 5 (с. 537-542)]

№ тижня	Тема лекції*	Тема практичного заняття*	Самостійна робота студентів		
			Зміст	Год.	Література
1	2	3	4	5	6
7	Соціально-психологічний супровід осіб, які зазнали психотравми у зоні бойових дій	Соціально-психологічний супровід осіб, які зазнали психотравми у зоні бойових дій	Підготовка до практичного заняття за темою. Опрацювання літератури, конспекту лекцій. Доповідь: «Психологічна травма та її прояви»	6	[1 (с. 89-104); 4 (с. 26-30); 5 (с. 18-47)]
8	Психосоціальний супровід малозабезпечених сімей	Психосоціальний супровід малозабезпечених сімей	Підготовка до практичного заняття за темою. Опрацювання літератури, конспекту лекцій. Підготовка до тестового контролю матеріалу. Самостійне опрацювання та обговорення особливостей сімейного неблагополуччя як чинника девіантної поведінки підлітків	5	[1 (с. 69-83); 3 (с. 159-202); 5 (с. 56-74)]
9	Соціально-психологічний супровід сімей, в яких один або обидва члени сім'ї тимчасово безробітні	Соціально-психологічний супровід сімей, в яких один або обидва члени сім'ї тимчасово безробітні	Підготовка до практичного заняття за темою. Опрацювання літератури, конспекту лекцій. Доповідь: «Поняття соціально-психологічного супроводу у зарубіжній та вітчизняній літературі»	6	[1 (с. 217-229); 4 (с. 68-78)]
10	Соціально-психологічний супровід неповної сім'ї	Соціально-психологічний супровід неповної сім'ї	Підготовка до практичного заняття за темою. Опрацювання літератури, конспекту лекцій. Підготовка до тестового контролю матеріалу	5	[1 (с. 150-174); 4 (с. 26-59); 5 (с. 45-62)]
11	Соціально-психологічний супровід сім'ї, яка виховує дитину з аутизмом	Соціально-психологічний супровід сім'ї, яка виховує дитину з аутизмом	Підготовка до практичного заняття за темою. Опрацювання літератури, конспекту лекцій. Підготовка до тестового контролю матеріалу. Дискусія на тему: «Техніки та прийоми психокорекційної роботи з особами у складних життєвих обставинах»	5	[1 (с. 477-494); 4 (с. 162-169)]
12	Соціально-психологічний супровід дітей з особливими освітніми потребами	Соціально-психологічний супровід дітей з особливими освітніми потребами	Підготовка до практичного заняття за темою. Опрацювання літератури, конспекту лекцій. Підготовка до тестового контролю матеріалу. Самостійне ознайомлення із зовнішніми та внутрішніми причинами складних переживань	5	[1 (с. 133-150, 234-252), 4 (с. 18-29)]
13	Психологічний супровід процесу усиновлення (удочеріння)	Психологічний супровід процесу усиновлення (удочеріння)	Підготовка до практичного заняття за темою. Опрацювання літератури, конспекту лекцій. Підготовка до тестового контролю матеріалу. Приклади оздоровчого потенціалу кризового досвіду	6	[1 (с. 12-65); 4 (с. 30-33); 5 (с. 314-341)]
14	Соціально-психологічна підтримка сімей, яких торкнулася проблема ВІЛ/СНІДу	Соціально-психологічна підтримка сімей, яких торкнулася проблема ВІЛ/СНІДу	Підготовка до практичного заняття за темою. Опрацювання літератури, конспекту лекцій. Підготовка до тестового контролю матеріалу. Організаційні форми надання психологічної допомоги: психологічний супровід, психологічне забезпечення, психологічна підтримка	6	[2 (с. 234-240, 261-275); 5 (с. 185-195)]
15	Соціально-психологічний супровід сімей з	Соціально-психологічний супровід сімей з	Підготовка до практичного заняття за темою. Опрацювання літератури, конспекту лекцій. Обґрунтувати	6	[1 (с. 249-273); 4 (с. 53-94); 5 (с. 121-150)]

№ тижня	Тема лекції*	Тема практичного заняття*	Самостійна робота студентів		
			Зміст	Год.	Література
1	2	3	4	5	6
	дітьми після розлучення батьків	дітьми після розлучення батьків	поняття «соціально-психологічний супровід» і «соціально-психологічна підтримка»		
16	Соціально-психологічний супровід осіб, які мають намір відмовитися від дітей	Соціально-психологічний супровід осіб, які мають намір відмовитися від дітей	Підготовка до практичного заняття за темою. Опрацювання літератури, конспекту лекцій. Підготовка до тестового контролю матеріалу	6	[1 (с. 273-292); 4 (с. 208-245); 5 (с. 150-192)]

Примітка: * Лекції проводяться щотижня – дві години, практичні заняття проводяться щотижня – дві години
ТК – тестовий контроль.

Політика дисципліни

Організація освітнього процесу в Університеті відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Студент зобов'язаний відвідувати лекції і практичні заняття згідно з розкладом, не запізнюватися на заняття, практичні завдання виконувати відповідно до графіка. Пропущене практичне заняття студент зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі і відзвітувати перед викладачем не пізніше, ніж за тиждень до чергової атестації. До практичних занять студент має підготуватися за відповідною темою і проявляти активність. Набутті особою знання з дисципліни або її окремих розділів у неформальній освіті зараховуються відповідно до Положення про порядок визнання та перезарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у <http://surl.li/codwt>. Виконуючи самостійну роботу з дисципліни, студент має дотримуватися політики доброчесності. У разі наявності плагіату він отримує незадовільну оцінку і має виконати завдання за новою темою.

Організація навчального процесу за заочною формою під час сесій і в міжсесійний період здійснюється відповідно до робочих навчальних планів і графіка проведення сесій на поточний навчальний рік. За певних умов (хвороба, службові відрядження, сімейні обставини тощо) здобувачу вищої освіти може бути встановлений індивідуальний графік навчального процесу. Лекції для здобувачів вищої освіти, які навчаються за заочною формою, як правило, мають настановний, концептуальний, узагальнюючий та оглядовий характер. Семінарські заняття проводяться за основними темами програми, які виносяться на самостійне вивчення студентами. Практичні роботи мають забезпечувати формування необхідної сукупності компетентностей і результатів навчання відповідно до Освітньої програми. Основною формою роботи студента над засвоєнням навчального матеріалу в міжсесійний період є виконання ним контрольних робіт, курсових робіт та індивідуальних завдань, передбачених робочим навчальним планом. Ці завдання студент може виконувати як у стінах Університету, так і за його межами. Здобувач допускається до семестрового контролю з дисципліни, якщо він виконав усі індивідуальні завдання, передбачені робочою програмою. Виконаними вважаються індивідуальні завдання, зараховані викладачем відповідної кафедри і допущені до семестрового контролю.

Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання академічних досягнень студента здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за чотирибальною шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих позитивно з врахуванням коефіцієнта вагомості. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих її видів робіт.

Для практичних занять встановлюється обов'язковий мінімум оцінок, які має отримати студент впродовж семестру, щоб виконати програму дисципліни. Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється усним опитуванням і тестуванням. Виконання самостійної роботи завершується підготовкою презентації й алгоритму соціально-психологічного супроводу осіб в СЖО у терміни, встановлені графіком самостійної роботи.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота				Самостійна робота студента				Семестровий контроль				
Обговорення теоретичного матеріалу (усне опитування)		Тестовий контроль				Презентація	Алгоритм соціально-психологічного супроводу осіб в СЖО		Іспит			
T1-8	T9-17	2	4	6	8	10	12	14	16	T1-16	T1-16	1
0,2		0,2				0,1		0,1		0,4		

Умовні позначення: Т – тема дисципліни.

Пропущене заняття студент зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичного навчання у семестрі.

Оцінювання студентів заочної форми навчання складається з таких елементів: контрольна робота, реферат і семестровий контроль (іспит).

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів заочної форми навчання за ваговими коефіцієнтами

Самостійна, індивідуальна робота		Семестровий контроль (іспит)
Контрольна робота	Реферат	
0,3	0,2	0,5

Критерії оцінювання за видами робіт

Усне опитування

Оцінювання знань студентів під час практичного заняття здійснюється за такими критеріями:

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
<i>Відмінно</i>	Студент глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і у письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення роботи. Студент не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки. При відповіді допустив дві-три несуттєві похибки.
<i>Добре</i>	Студент виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь студента має будуватися на основі самостійного мислення. Студент у відповіді допустив дві-три несуттєві помилки.
<i>Задовільно</i>	Студент виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь студента будується на рівні репродуктивного мислення. Студент має слабкі знання структури курсу, допускає неточності і суттєві помилки у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим набув навичок, необхідних для виконання складних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
<i>Незадовільно</i>	Студент виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекидає їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється студенту, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.

Тестовий контроль

Тестування відбувається у Модульному середовищі для навчання ХНУ. Студент може пройти тест письмово за умови здачі заборгованості або відсутності технічних можливостей для комп'ютеризованого проходження тесту.

На тестування відводиться 15 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Для кожної теми, що виноситься на тестовий контроль, розроблений окремий тестовий блок, що містить 10 завдань. Вірна відповідь за кожне завдання в один бал. Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою. Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту, наведена у таблиці.

Сума балів за тестові завдання	0–4	5–6	7–8	9–10
Оцінка за 4-бальною шкалою	2	3	4	5

Якщо студент отримав негативну оцінку, то він має перездати її в установленому порядку, але обов'язково до терміну наступного контролю.

Критерії оцінювання презентації

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій оцінювання презентації
<i>Відмінно</i>	В основі презентації ключові положення, які повністю розкривають тему; містять наукову, змістовну інформацію; мають чітку, логічно вибудовану структуру; правильно оформлені посилання на інформаційні джерела; виглядає привабливо; тексти легко сприймаються; гармонійне поєднання дизайнерських знахідок з ідеєю проекту; робота є прикладом високого рівня володіння комп'ютерними технологіями.
<i>Добре</i>	Презентація має в основі декілька ключових положень, які не повністю розкривають тему дослідження; загалом відповідає тематиці проекту та є досить інформативним; є певна структура в розміщенні інформації; графіки, таблиці представлені в роботі, але не додають інформації, не доповнюють змісту; неповністю представлені інформаційні джерела або не всі правильно оформлені; естетичний вигляд дещо псує недостатньо чітка структура розміщення інформації, не зовсім доречно графіка оформлення; дизайн не суперечить загальному змісту проекту.
<i>Задовільно</i>	Презентація має в основі декілька ключових положень, однак вони перевантажені інформацією або позбавлені інформації; подання інформації не структуроване; графіки та таблиці відсутні або не мають інформативного навантаження; немає посилань на використані джерела або вони не правильно оформлені; дизайн не зовсім відповідає тематиці проекту, а інколи навіть іде всупереч загальному змісту
<i>Незадовільно</i>	В презентації не визначені ключові положення; відсутня структура та логіка; графіки і таблиці відсутні; немає посилань на використані джерела; дизайн зовсім не відповідає тематиці проекту, а інколи навіть іде всупереч загальному змісту.

Критерії оцінювання педагогічного алгоритму соціально-психологічного супроводу осіб в СЖО

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій оцінювання алгоритму соціально-психологічного супроводу осіб в СЖО
<i>Відмінно</i>	Чітко і правильно витримана структура алгоритму. Стилістично та граматично правильно сформульовані запитання, що відповідають змісту теми чи розділу. Оформлення – охайне та естетичне, гармонійно поєднано наукову, змістову складову алгоритму з елементами творчого підходу. Дотримані терміни здачі алгоритму та вимоги до оформлення.
<i>Добре</i>	Незначні порушення у структурі алгоритму. Оформлення – охайне. Присутні незначні стилістичні та граматичні огріхи у формулюванні запитань. Не зовсім доречним є зовнішнє оформлення, що не відповідає тематиці.
<i>Задовільно</i>	Відсутні певні компоненти у структурі алгоритму. Присутні стилістичні та граматичні помилки у формулюванні запитань. Оформлення – неохайне. Дизайн не зовсім відповідає тематиці алгоритму, а інколи навіть іде всупереч загальному змісту.
<i>Незадовільно</i>	Структура кросворду не дотримана. Мають місце суттєві стилістичні та граматичні огріхи у формулюванні запитань. Оформлення – неохайне. Дизайн зовсім не відповідає тематиці алгоритму. Не дотримані терміни здачі алгоритму.

Контрольна робота

Контрольна робота студентів заочної форми навчання включає теоретичне питання та практичне завдання. Зміст та вимоги до написання та оформлення контрольної роботи подані у методичних вказівках, розміщених у Модульному середовищі для навчання ХНУ.

Критерії оцінювання контрольної роботи здобувачів заочної форми навчання

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій оцінювання контрольної роботи здобувачів заочної форми навчання
Відмінно	Зміст питань розкрито повно і грамотно, правильно використано понятійний апарат; логічний виклад відповіді державною мовою; проявлено творчий підхід та самостійне мислення. Дотримані всі вимоги оформлення контрольної роботи. При написанні допущено дві-три несуттєві похибки.
Добре	Зміст питань розкрито повно. Показано володіння понятійним апаратом і фаховою термінологією; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі питань можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання тощо. Відповідь будується на основі самостійного мислення. Дотримані не всі вимоги оформлення контрольної роботи. Допущено дві-три несуттєві помилки.
Задовільно	Зміст питань розкрито неповно. Виявлено знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією. Відповідь будується на рівні репродуктивного мислення, слабкі знання структури курсу, допускає неточності і суттєві помилки у відповіді. Не дотримано вимог оформлення контрольної роботи
Незадовільно	Зміст питань не розкрито. Виявлено розрізнені, безсистемні знання, допущені суттєві помилки у визначенні понять, перекручено їх зміст, виклад матеріалу хаотичний. Не дотримано вимог оформлення контрольної роботи.

Критерії оцінювання реферату здобувачів заочної форми навчання

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій оцінювання реферату здобувачів заочної форми навчання
Відмінно	Тема реферату/письмового повідомлення актуальна та відзначається практичною значущістю; у роботі здійснено критичний огляд визначень різними авторами, наведених в різних джерелах; матеріал роботи добре структурований, логічно викладений; роботу оформлено з дотриманням встановлених правил; студент демонструє здатність робити у рефераті/письмовому повідомленні логічні висновки та узагальнення; проявляє здатність висловлювати та аргументувати власне ставлення до альтернативних поглядів на певне питання
Добре	Тема реферату/письмового повідомлення актуальна; у роботі здійснено аналіз основних аспектів проблеми; використано джерела, які дають змогу розкрити теоретичні й прикладні аспекти теми; матеріал реферату/письмового повідомлення загалом структурований, логічно викладений; оформлення роботи в цілому відповідає встановленим правилам; студент послідовно, обґрунтовано та теоретично правильно викладає матеріал; демонструє здатність робити логічні висновки та узагальнення; але не в повній мірі може аргументувати власне ставлення до альтернативних поглядів на певне питання; недостатньо використовує фактичні та статистичні дані
Задовільно	Тема реферату/письмового повідомлення не є актуальною; у роботі здійснено поверхневий аналіз основних аспектів проблеми; використані джерела не дають можливості повністю розкрити проблему; реферат/письмове повідомлення містить зайвий матеріал, що не відповідає змісту теми і свідчить про нездатність студента зрозуміти її зміст; робота в цілому оформлена згідно з правилами, але є суттєві недоліки.
Незадовільно	Завдання практично не виконано; студент не висвітлює дискусійну тему або висвітлює її неправильно; завдання, складається з окремих малозмістовних тез, які за своїм змістом не відображають суті теми реферату/наукового повідомлення; текст реферату/письмового повідомлення є повністю ідентичним тексту підручника чи конспекту або повністю ідентичним реферату/письмового повідомлення іншого студента на таку ж тему, робота не оформлена згідно вимог, здана не вчасно чи відсутня.

Семестровий контроль (іспит)

Семестровий контроль (іспит) відбувається у письмовій формі. Після перевірки письмової роботи викладач може запитати студента про зміст тієї чи іншої відповіді.

Екзаменаційний білет складається з таких елементів: два теоретичних питання, п'ять тестових питань і одне завдання практичного характеру. Максимальна кількість балів за кожне завдання – п'ять. Узагальнена оцінка за іспит виводиться як середнє арифметичне з чотирьох отриманих і округлюється за математичними правилами (наприклад, 4,6 бали округлюється до п'яти).

Норми оцінювання теоретичних завдань. Теоретичні завдання передбачають перевірку знань з курсу, що включає знання технології соціально-психологічного супроводу, категорії осіб, що опинилися у складних життєвих обставинах. При оцінюванні беруться до уваги наступні критерії: правильність, повнота, глибина та усвідомленість відповіді, а також послідовність викладення відповіді, вміння формулювати та викладати думки, аргументувати свою позицію.

Оцінювання тестового завдання. Тестове завдання передбачає репродуктивне відтворення знань шляхом відбору правильної відповіді із запропонованих. Завдання не передбачають виходу за межі чітко окресленого кола завдань і допускають лише одну правильну відповідь. За кожну правильну відповідь нараховується один бал. Максимальна кількість балів за тестове завдання – 5 балів.

Відповідність кількості балів за тестове завдання оцінці за інституційною шкалою:

Сума балів за тестові завдання	0–4	5–6	7–8	9–10
Оцінка за інституційною шкалою	2	3	4	5

Оцінювання практичного завдання. Професійна спрямованість практичного завдання передбачає вміння творчо застосовувати набуті знання та навички, передбачати та вирішувати проблемні ситуації, які можуть зустрітись в майбутній професійній діяльності.

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
<i>Відмінно</i>	Студент глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і у письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення роботи. Студент не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки. При відповіді допустив дві-три несуттєві похибки.
<i>Добре</i>	Студент виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь студента має будуватися на основі самостійного мислення. Студент у відповіді допустив дві-три несуттєві помилки.
<i>Задовільно</i>	Студент виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь студента будується на рівні репродуктивного мислення. Студент має слабкі знання структури курсу, допускає неточності і суттєві помилки у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
<i>Незадовільно</i>	Студент виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється студенту, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.

Підсумкова оцінка за семестр згідно з інституційною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до Електронного журналу. При цьому за вітчизняною шкалою ставиться відповідна оцінка, а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом кількості балів відповідно до таблиці Співвідношення.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна шкала балів	Інституційна оцінка	Інституційна оцінка, критерії оцінювання
A	4,75 – 5,00	5	Зараховано
B	4,25 – 4,74	4	
C	3,75 – 4,24	4	
D	3,25 – 3,74	3	
E	3,00 – 3,24	3	
FX	2,00 – 2,99	2	Не зараховано
F	0,00 – 1,99	2	

Питання для підсумкового контролю з дисципліни

1. Поняття складних життєвих обставин та їх групи.
2. Сім'ї, що перебувають у СЖО, причини виникнення СЖО
3. Соціально-психологічний супровід сімей в СЖО, алгоритм роботи з родиною
4. Поняття соціально-психологічного супроводу.
5. Механізми, напрями, види, способи, умови психологічної підтримки.
6. Принципи психологічної підтримки.
7. Моделі психологічного супроводу
8. Сутність та завдання соціальної діагностики.
9. Вимоги до вибору методів соціальної діагностики.
10. Методи соціальної діагностики, що використовуються у процесі оцінки стану клієнта.
11. Функції психолога у соціально-психологічному супроводі
12. Підвищення професійності психолога з метою покращення результативності соціально-психологічного супроводу
13. Завдання та функції соціально-психологічного супроводу
14. Обов'язки спеціаліста соціально-психологічного супроводу
15. Робота з вторинною травмою
16. Категорії сімей з дітьми, які потребують соціальної підтримки.
17. Модель роботи з сім'ями, які опинилися у складних життєвих обставинах.
18. Проблеми та потреби сімей, які потребують соціальної допомоги.
19. Етапи роботи з сім'єю, яка опинилася у складних життєвих обставинах.
20. Труднощі освіти для аутичних дітей.
21. Методи та засоби соціально-психологічного супроводу дітей з аутизмом.
22. Етапи роботи психолога з аутичними дітьми
23. Бідність як психосоціальний тягар розвитку сучасної сім'ї
24. Різновиди соціально-психологічної підтримки малозабезпечених сімей
25. Модель соціально-психологічного супроводу малозабезпечених сімей з дітьми
26. Внутрішньо переміщені особи як особлива категорія роботи з психологом.
27. Мета та завдання психологічної допомогивнутрішньо переміщеним особам
28. Етапи та зміст соціально-психологічного супроводу внутрішньо переміщених осіб
29. Поняття «діти з особливими освітніми потребами»
30. Особливості роботи практичного психолога з дітьми з особливими освітніми потребами
31. Основні завдання та напрями роботи з дітьми з особливими освітніми потребами
32. Неповні сім'ї: причини виникнення, різновиди сімей та групи проблем, з якими вони зіштовхуються
33. Форми та методи соціально- психологічної роботи з неповними сім'ями.
34. Дитяча та підліткова злочинність як негативне суспільне явище.
35. Напрями соціально-психологічної підтримки молоді, яка перебуває у конфлікті з законом
36. Психологічна допомога прийомній сім'ї.
37. Етапи роботи та особливості соціально-психологічного супроводу на кожному з етапів процесу усиновлення (удочеріння)

38. Зміст та форми надання безробітним психологічної допомоги
39. Загальні принципи психологічної допомоги безробітним
40. Соціально-психологічний тренінг як форма роботи з безробітними
41. Застосування прийомів арт-терапії для активізації пошуку роботи безробітними
42. Форми соціально-психологічної підтримки сімей, яких торкнулася проблема ВІЛ/СНІДу
43. Рекомендації щодо роботи психолога з ВІЛ/СНІД інфікованими
44. Розлучення як СЖО
45. Поради батькам щодо особливостей виховання дітей у кризовий період
46. Стадії розлучення та робота психолога на кожному з етапів соціально-психологічного супроводу
47. Проблеми, труднощі жінок та сімей, які мають намір відмовитися від дитини
48. Особливості виявлення жінок, які мають намір відмовитися від дитини
49. Планування соціально-психологічного супроводу жінок та сімей, які мають намір відмовитися від дитини
50. Форми та методи підтримки жінок у СЖО, які призводять до відмови від дитини

Рекомендована література

Основна

1. Атуальні проблеми теорії і практики соціальної роботи на межі тисячоліть: монографія- Київ: УДЦССМ, 2021. 344 с.
2. Зберегти сім'ю, соціальна робота з сім'ями, які опинилися у складних життєвих обставинах / автори-упорядники: Мороз О. М., Постолюк Г. І., Семігіна Т. В., Шепіленко О. С. Київ, 2018. 160 с.
3. Капська А. Й., Пеша І. В. Соціальний супровід різних категорій сімей та дітей: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 232 с.
4. Технології соціально-педагогічної роботи: навч. посібник / за заг. ред. проф. А. Й. Капської. Київ, 2018. 375 с.
5. Жуков В. І. Соціальна політика: світові тенденції та моделі, застосування в Україні. Соціальна політика та менеджмент у соціальній роботі / під заг. ред. І. Звереві та Г. Лактіонової. Київ: Науковий світ, 2017. С.8-23.
6. Соціальний супровід сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах: методичний посібник / І. Д. Зверева та ін. Київ: Держсоцслужба, 2016. 104 с.

Додаткова

7. Інновації у соціальних службах: навчально-методичний посібник. Київ: Пульсари, 2020. С. 138-143.
8. Правові аспекти захисту дітей в Україні. Право України. 2011. № 7. С. 32-34.
9. Соціальна робота: хрестоматія. Київ: ДЦССМ, 2012. 396 с.
10. Харченко С. Я., Краснова Н. П. Харченко Л. П. Соціально-педагогічні технології: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Луганськ: Альма-матер, 2015. 552 с.